

fra radikal Side, har vist sig at være forkert.

Den højtærede Forsvarsminister spurgte, hvad vi fra vor Side forstod ved et effektivt Forsvar. Jeg vil dertil svare, at der ved forstaar vi et Forsvar, som man søger at lægge en saadan Kraft ind i, som Danmark efter sin Befolkning og sin økonomiske Evne kan magte. Vi har ikke den Opfattelse af vort Forsvar, som Forsvarsministeren har. Den højtærede Forsvarsminister har udtalt i Juni 1905 i „Det ny Aarhundrede“, at den bedste Vej til at betrygge Danmarks Selvstændighed er at indrette vort Militærvæsen saaledes, at alle forstaar, at det ikke er beregnet paa nogen Art af Krig, og endelig at vi gør Danmark saa militært værdiløst som muligt ved at fjerne alle Fæstningsanlæg. Jeg tænker mig, at naar General Moltke alvorligt advarede Danmark mod et fingeret, et utilstrækkeligt Forsvar, har han blandt andet tænkt paa et Forsvar eller Krigsberedskab af den Art, som her stod den højtærede Forsvarsminister for Øje, og det er Modsetningen til et saadant Forsvar, vi har haft for Øje, naar vi taler om et effektivt Forsvar. Herved forstaar vi paa ingen Maade et Forsvar, som er i Stand til at betrygge hele det danske Omraade mod Neutralitetskrænkelser. Nej, et saadant Forsvar er umuligt for os og vilde være umuligt for de fleste andre Lande.

Den højtærede Forsvarsminister spurgte endvidere, hvorfor vi fra vor Side lagde saa megen Vægt paa den tyske Generalstabschef Moltkes Raad, om vi virkelig mente, at man skulde indrette Forsvarsvæsenet efter, hvad denne Mand mente, denne Mand, som var Militær og naturligvis talte ud fra Fagmandens Syn paa den Slags Forhold. Jeg vil dertil svare, at naar vi fra vor Side, med Rette, forekommer det mig, lægger stor Vægt paa Udtalelser af General Moltke, er det ikke, fordi vi mener, at han skulde være vor Raadgiver om, hvordan vi skulde ordne vort Forsvar, men fordi de gav os en klar og tydelig Forestilling om, hvorledes Tysklands Syn paa disse Forhold var, og det var et saadant, som det af ærede Medlemmer med Rette er fremhævet fra flere Sider, at havde vi fulgt den højtærede Forsvarsminister ved Ordningen af vort Forsvarsvæsen, eller havde vi fulgt Socialdemokratiet, havde vi risikeret det, Moltke truede os med, ved Kri-

gens Udbrud i 1914, og at vi ikke gjorde dette, turde være en af de vigtigste Grunde til, at vi undgik at komme ind i den Katastrofe, som vi vilde have været i, hvis vi havde ligget forsvarsløst hen.

Den højtærede Forsvarsminister omtalte endvidere Mineudlægningen. Jeg maa hertil sige, at jeg mener, at det var et rigtigt og klogt Skridt, man foretog, den Gang man besluttede at udlægge Minerne. Det erkender jeg aabent, og jeg synes, at Begivenhederne har vist, at det var rigtigt, og jeg har tidligere udtalt min Paaskønnelse af, at man i den kritiske Situation valgte den Vej. Jeg tror, det var rigtigt, men jeg vil dog føje til, at det ogsaa er kommet offentligt frem, at det ikke kun var den højtærede Forsvarsminister og hans Partifæller, som mente, at man skulde gaa den Vej, men at der ogsaa fra betydende Side indenfor konservative Kredse blev givet saadanne Raad.

Med Hensyn til Folkenes Forbund er der Enighed om tre Ting: At man bør tiltræde det, og at Formaalet og Hovedformaalet med Folkenes Forbund og derved ogsaa for os maa være at søge Rustningerne indskrænkede. Endelig er vi enige om, at naar Folkenes Forbunds Raad har forelagt Danmark det Forslag, der er omtalt i Artikel 8 i Forbundspagten, og vi har accepteret dette Forslag, har man en Maksimalgrænse, som vi ikke har Lov til at gaa ud over uden Raadets Samtykke. Om disse tre Ting, tror jeg, vi kan blive enige. Men derimod er der Uenighed om et Par andre Punkter. Der er Uenighed om, hvorvidt vi ved Siden af Maksimalgrænsen ogsaa vil faa en Minimalgrænse. Der udtalte det ærede Medlem fra Fredericia sig ligesom andre ærede Medlemmer, tror jeg, i den Retning, at nedadtil er Banen fri. Dette er imidlertid ikke rigtigt. Den højtærede Forsvarsminister har Ret i, at naar vi tænker os den Situation, at vi har accepteret Forslaget om Folkenes Forbund, er der en Forskel imellem Maksimalgrænse og Minimalgrænse, thi Maksimalgrænsen kan vi slet ikke gaa over uden Folkenes Forbunds Samtykke, det har vi ikke juridisk Lov til. Hvis vi derimod skønner, at vi ikke behøver at have saa stort Forsvarsberedskab, som Maksimalgrænsen angiver, for at fyldestgøre vore internationale Forpligtelser og for at haandhæve den nationale Sikkerhed efter Artikel 8 i Forbundspagten, saa staar det os juridisk aabent at gaa under Maksimalgrænsen, men jeg vil dog